

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 03-07-2017
Enhed: JURPSYK
Sagsbeh.: DEPANBK
Sagsnr.: 1704661
Dok. nr.: 389637

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 13. juni 2017 stillet følgende spørgsmål nr. 964 (Alm. del) til sundhedsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Liselott Blixt (DF).

Spørgsmål nr. 964:

”Ministeren bedes oplyse, om man med den nye sundhedsplatform kan sikre, at patientdata ikke kan tilgås af sundhedspersonale fra sygehuse, hvor patienten ikke har givet samtykke til?”

Svar:

Udgangspunktet i sundhedsvæsenet er tavshedspligt og fortrolighed. Det er derfor fastsat i sundhedsloven, at en patient har krav på, at sundhedspersoner iagttager tavshed om, hvad de under udøvelsen af deres erhverv erfarer eller får formodning om angående helbredsforhold, øvrige rent private forhold og andre fortrolige oplysninger.

Sundhedspersonalet på sygehusene må derfor kun indhente (tilgå) oplysninger om patienter i elektroniske patientjournaler, hvis der er hjemmel til det.

Der er hjemmel til, at sundhedspersoner i en række tilfælde kan indhente oplysninger både i forbindelse med behandling af patienter og til andre formål. I nogle situationer kan oplysninger om patienten indhentes *uden* samtykke fra patienten, navnlig hvis indhentningen af oplysninger sker som led i et aktuelt behandlingsforløb. I andre situationer er der krav om samtykke fra patienten.

Det er således ikke et krav efter sundhedsloven, at sundhedsplatformen er indrettet sådan, at patientens samtykke *altid* skal indhentes forud for, at en sundhedsperson kan foretage opslag i den elektroniske patientjournal. Men patienten kan som udgangspunkt frabede sig, at sundhedspersoner indhenter oplysninger i den elektroniske patientjournal, og patienten skal informeres om sin ret til at sige fra.

I det følgende er nævnt nogle eksempler på, at sundhedspersoner m.fl. kan indhente oplysninger i forbindelse med patientbehandling og til andre formål end patientbehandling.

Indhentning af oplysninger i forbindelse med patientbehandling

Læger, tandlæger, jordemødre, sygeplejersker, sundhedsplejersker, social- og sundhedsassistenter, radiografer og ambulancebehandlere med særlig kompetence samt kiropraktorer kan *ved opslag* i elektroniske patientjournaler i fornødent omfang *indhente* oplysninger om en patients helbredsforhold, øvrige rent private forhold og andre fortrolige oplysninger, når det er nødvendigt i forbindelse med aktuel behandling af

patienten, jf. sundhedslovens § 42 a, stk. 1, og bekendtgørelse nr. 13 af 11. januar 2013.

Der er endvidere mulighed for, at sundhedspersoner kan indhente oplysninger om patienter, når det er nødvendigt til berettiget varetægelse af en åbenbart almen interesse eller af væsentlige hensyn til patienten selv eller andre patienter, jf. sundhedslovens § 42 a, stk. 5.

Oplysninger kan desuden indhentes til brug for aktuel behandling, hvis patienten har givet samtykke, jf. sundhedslovens § 42 a, stk. 6.

Herudover kan nævnes, at en sundhedsperson, der har ansvaret for oplysningerne, kan indhente helbredsoplysninger mv., hvis indhentningen er en forudsætning for at kunne *videregive* oplysningerne efter sundhedslovens regler om videregivelse af helbredsoplysninger mv. For så vidt angår reglerne om videregivelse af helbredsoplysninger mv. kan jeg henvise til samtidig besvarelse af Sundheds- og Ældreudvalgets spørgsmål nr. 966.

Indhentning af oplysninger om patienten til andre formål end behandling

Sundhedspersoner kan med samtykke fra patienten til andre formål end behandling ved opslag i den elektroniske patientjournal i fornødent omfang indhente oplysninger om patientens helbredsforhold mv., jf. sundhedslovens § 42 d, stk. 1.

Uden samtykke fra patienten kan sundhedspersoner og andre personer der er underlagt tavshedspligt efter sundhedslovens § 42 d, stk. 2, i en række tilfælde ved opslag i den elektroniske patientjournal i fornødent omfang indhente oplysninger om patientens helbredsforhold mv. Eksempelvis kan sundhedspersoner under nærmere angivne betingelser indhente oplysninger til brug for kvalitetssikring eller kvalitetsudvikling af behandlingsforløb og arbejdsgange. Sundhedspersoner, og andre, der efter loven er underlagt tavshedspligt, kan desuden under nærmere angivne betingelser uden samtykke indhente oplysninger til brug for akkreditering eller opfølgning på, at krav fra centrale sundhedsmyndigheder følges.

Patienten kan frabede sig indhentning af oplysninger

Det følger af sundhedsloven, at patienten som udgangspunkt kan frabede sig, at en sundhedsperson indhenter oplysninger om vedkommende i elektroniske patientjournaler. Det gælder dog ikke i det tilfælde, hvor sundhedspersoner indhenter oplysninger, når det er nødvendigt til berettiget varetægelse af væsentlige hensyn til patienten selv eller andre, eller når sundhedspersoner og andre, der efter loven er underlagt tavshedspligt, indhenter oplysninger til brug for akkreditering eller opfølgning på, at krav fra centrale myndigheder følges.

Persondatalovens behandlings- og sikkerhedsregler

Muligheden for at slå op i elektroniske patientjournaler skal ses i sammenhæng med de persondataretlige sikkerhedsregler, herunder de grundlæggende principper i persondatalovens § 5 om saglighed og proportionalitet, og sikkerhedsbekendtgørelsen. Det er Region Hovedstaden, der som dataansvarlig for den nye sundhedsplatform, har ansvaret for at tilvejebringe den fornødne sikkerhed.

Region Hovedstaden har således som dataansvarlig for sundhedsplatformen en forpligtelse til at træffe de nødvendige systemtekniske sikkerhedsforanstaltninger. Der ligger bl.a. heri, at Region Hovedstaden skal sikre, at der kun tildeles brugerautorisation til

personer, som er beskæftiget med de formål, som personoplysningerne behandles til, ligesom personernes adgang til oplysninger skal begrænses til de oplysninger, som vedkommende person konkret har behov for at have adgang til.

Med venlig hilsen

Ellen Trane Nørby / Annette Baun Knudsen